

เรื่อง จิก

รายละเอียด

จิก (Indian oak) เป็นพืชสมุนไพรจำพวกต้น ที่มีชื่อเรียกตามท้องถิ่นต่างๆ เช่น ภาคใต้เรียก จิกนา ส่วนหนองคายเรียก กระโดนน้ำ หรือกระโดนทุ่ง ภาคเหนือเรียก ดอง และเขมรเรียก เรียง เป็นต้น มักขึ้นในพื้นที่ชุ่มน้ำ ทนต่อภาวะน้ำท่วมขังได้เป็นอย่างดี ส่วนใหญ่มักนำไปต้มน้ำจิบเพื่อขับพยาธิหรือในสวน ด้วยเพราะมีช่อดอกที่มีสวยงามมองแล้วสดชื่น

ลักษณะทั่วไปของต้นจิก

สำหรับต้นจิกนั้นจัดเป็นไม้ต้นขนาดไม่ใหญ่มาก มีลำต้นเป็นปุ่มๆเป็นพู โดยเป็นพืชผลัดใบ ที่ชอบขึ้นอยู่บริเวณริมน้ำ สามารถทนน้ำขังได้ดี ส่วนใบของต้นจิกนั้นเป็นใบเดี่ยวอ่อนสีน้ำตาลอมแดง ออกแบบสลับถี่ตามปลายยอดต้นจิก รูปทรงไข่กลับ และดอกนั้นออกเป็นช่อสีแดงหรือชมพูห้อยลงมา มีกลีบเลี้ยงทั้งหมด 4 กลีบ ไม้ร่วงหล่นจนกระทั่งออกผล ซึ่งผลของต้นจิกนี้จะมีรูปทรงยาวรีเป็นเหลี่ยม

ประโยชน์และสรรพคุณของจิก

ใบ - ช่วยแก้อาการท้องเสีย ปวดธาตุ แก้บิดมูกเลือด และแก้อุจจาระพิการ ให้รสฝาดมัน

เมล็ด - ช่วยแก้อาการเยื่อตาอักเสบ รวมทั้งแก้อาการเน่นจุกเสียด เป็นยาร้อนใช้หลังคลอด และสามารถนำไปทำเป็นยานัตถุ์แก้อาการปวดศีรษะ อีกทั้งยังสามารถนำไปผสมกับขิงสดรับประทาน ช่วยให้อาเจียนและขับเสมหะ ใ้รสร้อน

ผล - ช่วยแก้อาการหวัด และแก้หืดไอ ใ้รสฝาดร้อน

เปลือกต้น - ช่วยแก้ไข้ป่า แก้พิษแมลงกัดต่อย รวมทั้งช่วยแก้อาการเลือดออกตามไรฟัน และสมานแผลตลอดจนนำไปใช้เมื่อปลา ใ้รสร้อนเมา

เนื้อไม้ - ช่วยในการขับระดูขาว ใ้รสขึ้น

ราก - ช่วยแก้อาการหวัด ขับเสมหะ ช่วยทำให้อาเจียน และระบายท้อง ใ้รสขึ้นขม

นอกจากนี้ ต้นจิกนั้นยังถือว่าเป็นพันธุ์ไม้มงคลชนิดหนึ่งก็ได้ อยู่ในตำนานพระพุทธานุชา ตันจิกนี้มีชื่อเรียกตามชื่อของพญานาคว่ามูจลินทร์ หรือที่เรารู้จักกันดีว่าขณะที่พระพุทธเจ้ากำลังทรงบำเพ็ญเพียรอยู่นั้นเกิดฝนตกและมีพายุอย่างหนัก เมื่อพญามูจลินทร์ผ่านมาเห็นเข้าก็ได้แผ่พังพานเพื่อกำบังฝนให้แก่พระพุทธเจ้านั่นเอง

คำสำคัญ : จิก

ที่มา : www.samunpri.com/จิก/

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-05-08

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1489&code_db=610010&code_type=01